

Töövõtulepingu PR-6-4.1-3 täitmise aruanne

Töö teostaja: Jaanus Tull

Tõuparandustöö mesila asukoht.

Mesila asub Lõuna-Eestis, Tartu, Valga, Võru maakonna, Taheva, Karula, Mõniste valla territooriumil. Mesila on paigutatud 20 erinevasse gruppi. Mesila grupid paiknevad Koiva-Mustjõe hoiualal ja Karula kõrgustiku ääre aladel. Mesila grupi keskmine suurus on 14 mesilasperet. Kaugus kahe äärmise mesila grupi vahel on ~35 km. Mesila gruppide omavaheline kaugus on minimaalselt 1 km. Enamike gruppide omavaheline kaugus on 3-5 km. Tartumaal on grupi suuruseks 16-20 mesilasperet.

Mesindamiseks kasutan styrox korpustarusid. Peamine raami mõõt on Langstroth, kuid viimastel aastatel olen lisaks hakanud kasutama ka Ferrari raami mõõduga korpusi (meekorpustena).

Viimased üheksa aastat olen kasutanud mesilas Itaalia rassi mesilasi. Mida on toodud Soomest kui ka Itaalia mäestikust. 2010 aastal toodi mesilasse Taanist pärit 10 tõumesilasema.

Eelmise aasta andmed paljundusperede kohta.

Sellel 2009 aastal paljundasin oma- ja ka teiste mesinike tarbeks järgmistest peredest (Talvekindlus on hinnatud 2008-2009-2010 aasta talve põhjal ja teised hinnangud 2008-2009 mesindusaasta kohta, mille tulemusena valisin nimetatud pered paljundamiseks välja, kusjuures 2009-2010 aastal on vaatluse all kõik sellel 2008-2009 aastal paljundatud tütarde pered, et paremini saada ülevaadet valikute mõjust)

1.Nr.1 Ema Kajander Itaalia 2009.a.

Talvekindlus 5, Sülemlemine 5, Temperament 5, Haiguskindlus 5, Tigidus 5, Meetoodang 2010.a.
132kg

2.Nr.3 Ema Kajander Itaalia 2009.a.

Talvekindlus 5, Sülemlemine 5, Temperament 5, Haiguskindlus 5, Tigidus 5, Meetoodang 2010.a.
108 kg

3.Nr.5 Ema A.Seppälä 633 2009.a. Itaalia

Talvekindlus 5, Sülemlemine 5, Temperament 5, Haiguskindlus 5, Tigidus 5, Meetoodang 2010.a.
126 kg

4.Nr.20 Ema

Talvekindlus 5, Sülemlemine 4, Temperament 4, Haiguskindlus 5, Tigidus 5, Meetoodang 2010.a. 96 kg

Hindamises olnud Soomest toodud mesilasemaga peredest valisin välja paljundamiseks neli emapere, need on LA8 (nr.1) ja LA11 (nr.3) teistest peredest sellel aastal ei paljunatud. Kuna kaks emapere on minu mesilas emadekasvatamiseks ebapiisav siis valisin lisaks neile veel kaks heade näitajatega emapere, Nr.5 ja Nr.20. Igast emaperest kasvasin keskmiselt 60-70 uut mesilasema.

Hinnangu kriteeriumid (skaala 1-5):

Sama mis Tõuparanduse I etapis.

Mesilasperede numbrid tulenevad mesilasgrupi nimest-asukohast ja grupis paiknemise numeratsioonist. Alates aastast 2010 said kõik mesilaspered endale järjestikused numbrid, ilma tähe kombinatsioonita.

2010 aastal sain Soomest täienduseks ja tõuparanduse projekti raames kolm itaalia rassi mesilasema. Taanist 10 mesilasema, kellest 9 võeti mesilaste poolt vastu.

Saadud mesilasemade andmise viisi kirjeldus.

Tõuemad andsin ettevalmistatud põhiperedesse.

Põhiperede ettevalmistus. Kaks päeva enne mesilasemade saabumist otsisin põhiperes ema ülesse ja sulgesin ta kinnisesse saatepuuri. Uute mesilasemade saabudes eemaldasin ema juurest saatemesilased, tarust võtsin välja vana mesilasema ja samasse kohta asetasin puuri koos uue mesilasemaga. Puuri ava eest eemaldasin plast sulguri, et mesilased saaksid vabastadapuuri ema. Kolme päeva möödudes kontrollisin emade vastuvõttu. Kõik neli mesilasema oli vastuvõetud ja ka alustanud munemist.

Perede edasine areng. Kinnishaudme hulk ja ühtlikus.

Perede edasine areng toimus vastavalt praegusele aastaajale kahanevalt, kus mesilaste arvukus mesilasperes väheneb ja mesilaspere valmistub talviseks perioodiks .

2010 aastal saadud mesilasemade seis augustis.

Pere nr.	Haudmehulk	Korpuste arv, Mesilastega kaetud kärgede arv	Haudmehülja ühtlus	Talvesööda kogus
1. Pere nr : 1 (KAJ09)	5 haudmekärge	IJK 20 kärge	ühtlane haue	~25 kg
2. Pere nr: 3 (Kaj09)	3 haudmekärge	IJK 20 kärge	ühtlane haue	~25 kg
3. Pere nr: 5 (Sep09)	5 haudmekärge	IJK 20 kärge	ühtlane haue	~25 kg
4. Pere nr: 20	4 haudmekärge	IJK 20 kärge	ühtlane haue	~25 kg

5. Pere nr.26 (Sep10)	4 haudmekärge	IIK 20 kärge	ühtlane haue	~25 kg
6.Pere nr.27 (Sep10)	5 haudmekärge	IIK 20 kärge	ühtlane haue	~25 kg
7.Pere nr.ID 6 (Sep10)	2 haudmekärge	6 kärge	ühtlane haue	~7 kg
8. Pere nr. 6 (10KS017)	4 haudmekärge	IK 10 kärge	ühtlane haue	~18 kg
9. Pere nr.9 (10KS017)	5 haudmekärge	IIK 20 kärge	ühtlane haue	~25 kg
10. Pere nr.20 (10KS017)	6 haudmekärge	IIK 20 kärge	ühtlane haue	~25 kg
11. Pere nr.25 (10KS017)	4 haudmekärge	IK 10 kärge	ühtlane haue	~18 kg
12. Pere nr. 62 (10KS017)	3 haudmekärge	IK 10 kärge	ühtlane haue	~18 kg
13. Pere nr. 182 (10KS017)	4 haudmekärge	IK 10 kärge	ühtlane haue	~18 kg
14. Pere nr. 238 (10KS017)	4 haudmekärge	IK 10 kärge	ühtlane haue	~18 kg
15. Pere nr. 239 (10KS017)	3 haudmekärge	IK 10 ärge	ühtlane haue	~18 kg
16. Pere nr. 240 (10KS017)	4 haudmekärge	IK 10 kärge	ühtlane haue	~18 kg

2009 aastal sain programmi raames testimiseks ja kasutamiseks uut tüüpi paarumistarusi, mida kasutasin samuti 2010 aastal mesilasemade kasvatamisel.

Uued paarumistarud võtsin kasutusele, kuna mesinike vajadus korralike mesilasemade järgi on suurenemas.

Kirjeldan mõningaid tähelepanekuid mis ilmsid esimesel tarude kasutamise perioodi jooksul:

Plussid:

1. Kärge saab ühe kaupa tarust väljavõtta
2. Kuna kärgede ala on suurem varem kasutatud paarumistarudest siis panin uutesse tarukestesse rohkem mesilasi nii 3-4 dl.
3. Mesilasi saab lendama panna selliselt, et mesilase ei pääse välja.
4. Paarumistarule saab vajadusel lisada korpuseid juurde, kui mesilastel jääb ruumi kitsaks.
5. Transpordida on parem, kuna tarud püsivad kindlalt üksteise otsas.

Väiksed miinused:

1. Viendat kõrge ei saa lisada, kuna söödakasti sein segab mesilastel korralikult kõrge ehitada, kuid see on väike miinus, sest hea on kui söödakastis on sööta mesilastele halbade ilmade tarbeks.
2. Hea meekorje oludes ehitavad mesilased kärjed taru siseseina külge kinni, mis takistab kärgede välja võtmist.

2010 jätan 8 perekest katseks paarumistarudesse talvituma, selleks lisasin lisa korpuse (ühele perele lisasin kaks korpust) mesilaste ja haudmega teistest emata paarumistarudes. Lisasööta antsin 1 kg. Talvel tuleb jälgida mini mesilaspere talvitumist ja kevadel saab teha kokkuvõtte, kuidas talvitumine toimub paarumistarus.

Kokkuvõttes uut tüüpi paarumistarud sobivad meie mesilates kasutamiseks.

Inkubaatori kasutamine mesilasemade kasvatamisel.

2010 aastal katsetasin mesilas esmakordselt inkubaatorit. Inkubaatori kasutamine võimaldab mesilasemadepasvatamist suuremas mahus lihtsustada.

Talveks ettevalmistus. Söötmine, haiguste tõrje, talveks jääv meekogus, raamide arv ja mesilastega kaetud kärjetänavate arv.

19 ja 20 augustil eemaldasid mesilasperedest üleliigsed meekorpused ja pesaosast üleliigsed meekärjed. Eemaldatud meekärgede asemele asetasin helepruunid ülesehitatud kärjed. Kõikidele mesilasperedele jätan kindlasti kaks suurakärge, mis on vajalik mesilaspere kevadiseks arenguks (suurakärjed asetan korpuses äärelt teiseks kärjeks, selliselt jäävad nad mõlemalt poolt ümbritsema pesa osa).

Mesilasperede koondamist hindan silma järgi, et kui ikka mesilasi ei mahu ühte korpusesse ära siis jätan talveks kahe korpuse peale. Kuus mesilasperet jätsin ühe korpuse peale (Langstroth kärge 10 tk) ja kolm mesilasperet kahe korpuse peale (Langstroth kärge 20 tk). Samal ajal asetasin peale söödanõud, mahtuvusega 15 liitrit. Erinevalt varasematele aastatele kasutasin sellel aastal esmakordselt mesilaste söötmisel valmis suhkru siirupit. Siirupi koostis on järgmine: sahharoosi 30-35%, glükoosi 27-30%, fruktoosi 37-40%. Esimene söötmine toimus 29 augustil, ühe korpuseliste valasin 14 liitrit söödalahust ja kahe korpuseliste 15 liitrit söödalahust. Teistkorda on lisasin mesilasperedele sööta 3 septembril, ühe korpuseliste peredele 6 liitrit ja kahe korpuseliste 10 liitrit. Seejärel kontrollin talvesööda hulka tarus, vajadusel lisan siirupit juurde.

Varroaravi. S

ügisene ravi. Gaboni ribad asetasin peale meevõtmist koheselt tarru. Ühte tarru paigutasin haudmekorpusesse kaks rida, teise ja kolmanda kärjeraami vahele. Aeg 27.08.2009 kuni 20.09.2009. Vajalik selleks, et talvituma minevad mesilased oleksid elujõulised ja varroakahjustuseta, mis on üheks hea talvitumise teguritest. Varroalesta olemasolu ja arvukuse kontrollimiseks asetasin kodu grupis 21 augustil koheselt peale Gaboni ribade tarru paigutamist kolmele mesilasperele võrkpõhja alla varroalesta püüdmiseks ja loendamiseks vastava põhja, kuhu juba ööpäeva möödudes oli langenud

kõikides kolmes kontroll mesilasperes sadu surnud varroalesti, kui oleks jätnud varroaravi tegemise hilisema perioodi peale, näiteks septembri lõpp-oktoobri algus, kui mesilasperes ei ole enam kaanetatud hauet siis selle kuu aja jooksul oleks kõik need sajad varroalestad tugevasti kahjustanud viimast hauet ja seega ka neid mesilasi kes peaksid pika ja raske talve üle elama.

Lisa 1. Taanist pärit itaalia mesilasemade põlvnemine.

Ligustica – Itaalia tõug

10KS017 x ÅO122 = 07-KS007xÅFB112: 05-KS026xÅFB116: 02-KS034xTH581:99-KS000 x FRP

Ema 10KS017 tütreid on nummerdatud järgmiselt: 21, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 32, 33, 34

Aastal 2011 on plaanis kasutada nende mesilasemade peresid paarumisalal leseperedena.